

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Neveléstudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Gyógypedagógia – magyar nyelven Gyógypedagógus/ Képesítés kód: L060070020

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Etika és szakmai integritás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr Kanyaro (Szabó) Kinga adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr Kanyaro (Szabó) Kinga adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	kolokvium	2.7 Tantárgy típusa	Kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	3.2 melyből előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-	42	3.5 melyből előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					7
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					7
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	28				
3.8 A félév össz-óraszama	70				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	-
4.2 Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Audio-vizuális eszközök (PC/laptop, videoprojektor)

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A fejlődési zavarokkal, fogyatékoságokkal, érzelmi és viselkedési zavarokkal és sajátos nevelési szükségletekkel küzdő gyermekek és serdülők pszichopedagógiai értékelésének eredményeinek értékelése és értelmezése.</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismeri és megérti az erkölcs és etika fogalmait. - A tanuló ismeri és megérti a szakmai gyakorlat etikájának központi fogalmait - A hallgató a jogi és etikai előírásoknak megfelelően alkalmazza az értékelési módszereket, a szakterület ajánlásai és szakmai iránymutatásai alapján
Transzverzális kompetenciák	<p>CT1. Az etikai normák alkalmazása a fogyatékkal élőkkel végzett akciókutatásban, valamint az értékelésben, a tantervi adaptációban és a pszichopedagógiai tanácsadásban.</p> <p>Tanulási eredmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgató ismeri a szakma gyakorlására vonatkozó sajátos szakmai etikai elveket és normákat - A hallgató alkalmazza az etikai normákat a gyógypedagógia értékelés során - A hallgató etikai szabályokat alkalmaz a gyógypedagógia beavatkozás során - A hallgató etikai normákat alkalmaz a gyógypedagógia kutatásban

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A pszichológusi szakma etikai elveinek bemutatása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> - Az etika és az erkölcs fogalmainak ismerete - A pszichológia szakma etikai kódexének megismertetése - A pszichológiai beavatkozások etikai elveinek megismertetése - A tudományos kutatás etikai elveinek megismertetése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Etikai alapfogalmak: erkölcs, moralitás, etika	Bemutatás, irányított felfedezés	
2. Az A.P.A. általános elvei.	Bemutatás, irányított felfedezés	
3. A döntéshozatal racionális és intuitív modellje. Az etikai érvelés lépései.	Bemutatás, irányított felfedezés	
4. A.P.A. etikai normák: szakmai kompetencia	Bemutatás, irányított felfedezés	
5. A.P.A. etikai normák: klienskapcsolat, többszörös kapcsolatok, titoktartás.	Bemutatás, irányított felfedezés	
6. A.P.A. etikai normák: reklám és nyilvános nyilatkozatok	Bemutatás, irányított felfedezés	
7. A.P.A. etikai normák: kutatás	Bemutatás, irányított felfedezés	
8. Etikátlan(?) kísérletek (tanulmányok) a pszichológiában	Bemutatás, irányított felfedezés	
9. A.P.A. etikai normák: publikációk	Bemutatás, irányított felfedezés	
10. A.P.A. etikai normák: oktatás és képzés	Bemutatás, irányított felfedezés	
11. A.P.A. etikai normák: értékelés és diagnózis	Bemutatás, irányított felfedezés	
12. A.P.A. etikai normák: pszichológiai beavatkozások, pszichoterápia	Bemutatás, irányított felfedezés	
13. A Romániai Pszichológusok Kollégiumának (COPSI) etikai és deontológiai kódexe.	Bemutatás, irányított felfedezés	
14. Etikai kódexek - összehasonlító elemzés	Bemutatás, irányított felfedezés	
Kötelező könyvészet		
APA. (1993). Guidelines for providers of psychological services to ethnic, linguistic, and culturally		

diverse populations. *American Psychologist*, 48, 45-48.

<http://www.apa.org/pi/oema/resources/policy/provider-guidelines.aspx>

APA (2017). Ethical principles of psychologists and code of conduct. American Psychological Association <http://www.apa.org/ethics/code/index.aspx>

COPSI (2013). Codul deontologic al profesiei de psiholog. Colegiul Psihologilor din Romania <http://www.copsi.ro>

European Federation of Psychologist's Associations (2005). Meta-code of Ethics.

Ford, S. & Hecker, L. (2015). Ethical and Legal Considerations When Counselling Children and Families. *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, 36, 450-464.

Macleod, C.I. & Mnyaka, P. (2018). The Palgrave Handbook of Ethics in Critical Research, 1-47.

Pinker, S. (2008) The moral instinct. The New York Times Accessible online at <http://www.nytimes.com/2008/01/13/magazine/13PinychoLOGY.html>

Samuel Knapp, S., Handelsman, M.M., Gottlieb, M.C. & VandeCreek, L. D. (2013). The Dark Side of Professional Ethics. *Professional Psychology: Research and Practice*, 44, 371-377.

Sternberg, R. J. (2012). A model for ethical reasoning. *Review of General Psychology*, 4, 319 – 326.

Ajánlott szakirodalom

Australian Psychological Society. APS Code of Ethics

British Psychological Society (2018). Code of Ethics and Conduct.

Haidt, J.(2001). The Emotional Dog and Its Rational Tail: A Social Intuitionist Approach to Moral Judgment. *Psychological Review*, 108, 814-834.

Leach, M.M. & Harbin, J. (2010). Psychological Ethics Codes: A Comparison of Twenty-four Countries. *International Journal of Psychology*, 32, 181-192.

<http://www.iupsys.net/about/governance/universal-declaration-of-ethical-principles-for-psychologists.html>

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés az etikába és az erkölcsbe. Alkalmazások.	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
2. Az A.P.A. általános elvei - gyakorlati alkalmazások	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
3. Az etikai érvelés lépései - gyakorlati alkalmazások.	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
4. Szakmai integritás	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
5. Ügyfélkapcsolat, titoktartás, információ és titoktartás megszerzése, többszörös kapcsolatok - etikai dilemmák	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
6. Nyilvánosság és nyilvános nyilatkozatok; díjak és adattárolás - etikai dilemmák	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
7. A klasszikus pszichológiai kísérletek etikai elemzése	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
8. Az egyetemi tanulmányok etikai elemzése	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
9. Az A.P.A. etikai elveinek és normáinak alkalmazása az oktatásban. Esettanulmányok	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
10. Az etikai elvek és normák alkalmazása. A.P.A. a speciális oktatásban. Esettanulmányok	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
11. Az A.P.A. etikai elveinek és normáinak alkalmazása a szervezetekben, a HR-ben. Esettanulmányok	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
12. Az etikai elvek és normák alkalmazása. A.P.A.	Esettanulmány, irányított	

a viselkedés funkcionális elemzésében.	felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
13. Az A.P.A. etikai elveinek és normáinak alkalmazása a pszichológiai értékelésben és diagnózisban.	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
14. Az etikai elvek és normák alkalmazása A.P.A. alkalmazása a pszichológiai beavatkozásokban és a pszichoterápiában	Esettanulmány, irányított felfedezés, megvitatás, egyéni és csoportos feladatok	
<p>Kötelező könyvészet</p> <p>Lind, G. (2008). The meaning and measurement of moral judgment competence. A dual-aspect model. In: Daniel Fasko, Jr. & Wayne Willis, eds. Contemporary philosophical and psychological perspectives on moral development and education, 185-220. Creskill: Hampton Press.</p> <p>Maibom, H. (2010). What Experimental Evidence Shows Us About the Role of Emotions in Moral Judgment https://doi.org/10.1111/j.1747-9991.2010.00341.x</p> <p>Varga K. (2009). Pszichológus etika – 99 dilemma tükrében. Medicina Könyvkiadó, Budapest</p> <p>Ajánlott könyvészet</p> <p>DiLillo, D., & Gale, E. B (2011). To google or not to google. Graduate Students use of the Internet to access personal information about clients. Training in Education and Professional Psychology, 3, 160-166.</p> <p>Knapp, S., VandeCreek, L.D., Handelsman, M. M.& Gottlieb, M. (2013). Professional Decisions and Behaviors on the Ethical Rim. Professional Psychology: Research and Practice, 44, 378-383.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szemináriumi témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10.Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Kolokvium	60 %
10.5 Szeminárium / Labor	Évközbeleni felmérés	Félévi feladat (etikai dilemmák gyűjtése/ kísérletek elemzése)	40 %

10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett.

A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az óralátogatási kötelezettségek elmulasztása a hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat).

A szemináriumi feladat(ok) kötelezőek, kizáró jellegűek, a vizsgára való jelentkezés előfeltételét képezik. Teljes pontszámot csak a határidőre leadott dolgozatok kaphatják meg. A türelmi időszakban pontlevonással még elfogadható a beadott dolgozat. A türelmi időszak után leadott munkák, ha elérik az átmenő minősítést, akkor a végső jegyben 0 pontot érnek, de a diák jogosulttá válik a vizsgán való részvételre. A kötelező félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban pótolhatóak, de nem számítanak a végső jegybe, csupán feljogosítják a hallgatót a vizsgán való részvételre.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken, parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, nem vihető át egy következő tanévre.

A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után, a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése által, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztatót tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek).

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást, csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.

Dátum
2024.04.25

Előadás és Szeminárium felelőse
dr. Kanyaro (Szabó) Kinga adjunktus

Intézetigazgató
Dr. Kotta Ibolya docens

